

Prezidenti našeho státu Z DĚJIN

- 1 **Tomáš G. Masaryk**
prezident
Československé republiky
V úřadu:
14. 11. 1918 – 14. 12. 1935
- 2 **Edvard Beneš**
prezident ČSR
V úřadu:
18. 12. 1935 – 5. 10. 1938
2. 4. 1945 – 7. 6. 1948
Za okupace od 21. 7. 1940
do 2. 4. 1945 ve funkci prezidenta ČSR v exilu
- 3 **Emil Hácha**
prezident ČSR
V úřadu:
30. 11. 1938 – 14. 3. 1939
prezident protektorátu
Čechy a Morava
V úřadu: 15. 3. 1939 – 9. 5. 1945
- 4 **Klement Gottwald**
prezident
Československé republiky
V úřadu:
14. 6. 1948 – 14. 3. 1953
- 5 **Antonín Zápotocký**
prezident
Československé republiky
V úřadu:
21. 3. 1953 – 13. 11. 1957
- 6 **Antonín Novotný**
prezident Československé
socialistické republiky
V úřadu:
19. 11. 1957 – 22. 3. 1968
- 7 **Ludvík Svoboda**
prezident Československé
socialistické republiky
V úřadu:
30. 3. 1968 – 28. 5. 1975
- 8 **Gustáv Husák**
prezident Československé
socialistické republiky
V úřadu:
29. 5. 1975 – 10. 12. 1989
- 9 **Václav Havel**
prezident
České a Slovenské
Federativní Republiky
V úřadu:
29. 12. 1989 – 20. 7. 1992
- 1 **Václav Klaus**
prezident ČR
V úřadu:
7. 3. 2003 – 7. 3. 2013
- 3 **Miloš Zeman**
prezident ČR
V úřadu:
8. 3. 2013 – 8. 3. 2023
- 4 **Petr Pavel**
prezident ČR
V úřadu:
od: 9. 3. 2023

Sídlo vlády ČR

Vláda ČR sídlí i zasedá v budově **Strakovy akademie** v Praze na Malé Straně (viz obrázek). ▶

Budova byla postavena koncem 19. století a **původně sloužila jako škola a kolej** pro ubytování nemajetných studentů české šlechty. Tehdejší studenti se ve Strakově akademii učili i takové předměty, které se na veřejných školách nevyučovaly vůbec (či jen okrajově). Namátkově mezi ně patřilo například kreslení, hudba a zpěv, šerm či jízda na koni. V období I. světové války byla ve Strakově akademii zřízena (pod patronací Červeného kříže) **nemocnice**. Po vzniku samostatného Československa již byla budova využívána pro potřeby úřednické činnosti a po II. světové válce (od 15. 5. 1945) slouží její prostory až dodnes **vládním účelům**.

Prezident republiky je hlavou státu a je volen na dobu pěti let, nanejvýš dvakrát za sebou. Volební období prezidenta republiky začíná v den **složení slibu**. Podle schváleného návrhu vlády ČR (nejprve jej v prosinci 2011 schválil Parlament ČR, v únoru 2012 i Senát ČR) **jsou prezidenti České republiky voleni tzv. přímou volbou** (tedy přímo občany). **Prezident ČR nemá rozsáhlé pravomoci, má spíše reprezentativní funkci** – především zastupuje stát navenek, dále podepisuje zákony, je vrchním velitelem ozbrojených sil, propůjčuje a uděluje státní vyznamenání, má právo udělit amnestii (což dělá většinou po nástupu do úřadu), jmenuje soudce, jmenuje a odvolává předsedu a členy vlády, přijímá jejich demisi, může rozpustit Poslaneckou sněmovnu aj. Prezident republiky může být před Ústavním soudem na základě žaloby Senátu **stíhán pouze za velezradu**. Za přestupky a trestné činy **prezidenta republiky trestně stíhat nelze**.

- **Hlava čtvrtá – zaručuje nezávislost soudní moci**, která je tvořena Ústavním soudem (se sídlem v Brně), Nejvyšším správním soudem (Brno), Nejvyšším soudem (Brno), vrchními soudy (Praha, Olomouc), krajskými a okresními soudy.

Ústavní soud se skládá z 15 soudců, kteří jsou **jmenováni prezidentem republiky se souhlasem Senátu na dobu deseti let**. Soudcem Ústavního soudu se může stát bezúhonný občan volitelný do Senátu, který má vysokoškolské právnické vzdělání a minimálně deset let vykonával právnické povolání. **Bez souhlasu Senátu nelze soudce Ústavního soudu trestně stíhat**.

- **Hlava pátá – stanovuje funkce Nejvyššího kontrolního úřadu**, mezi které patří především kontrola hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu. Na návrh Poslanecké sněmovny jmenuje prezident republiky prezidenta a viceprezidenta NKÚ.
- **Hlava šestá – stanovuje funkce České národní banky**, mezi jejíž hlavní úkoly patří zajištění cenové stability, vydávání bankovek a mincí, stanovení pravidel provádění platebního styku, dohled na činnost ostatních bank. ▼

Nezávislost a autorita České národní banky

SOUVISLOSTI

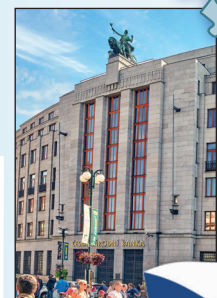
Centrální banky jsou institucemi, které jsou zcela nezávislé na vládě i parlamentu daného státu, nejinak je tomu i v ČR. Českou centrální bankou je **Česká národní banka**, která je řízena bankovní radou v čele s **guvernérem**. **Všechny členy bankovní rady ČNB jmenuje přímo prezident republiky**, a to na šestileté funkční období. Česká národní banka **má v bankovní soustavě formální, ale především neformální autoritu**. I když řadu pokynů vydává pouze ve formě doporučení, **jsou respektována**. Na obrázku vpravo vidíte průčelí sídla ČNB v Praze 1, ulice Na Příkopě 28. ▶

Připojené video vás seznámí se vznikem a s historií ČNB. ▼ ▶

▶ **Česká národní banka – banka své země:**

https://www.youtube.com/watch?v=ngn2fSk7qE4&ab_channel=Českánárodníbanka

- **Hlava sedmá – vymezuje územní samosprávné celky**, které mají právo spravovat určité záležitosti samostatně, bez zásahu státu, pokud nejednají v rozporu se zákonem. Nižšími územními samosprávnými celky jsou **obce**, vyššími pak **kraje**.

Česká národní banka:
Nejvyšší kontrolní úřad:
Oficiální stránky prezidenta ČR:

<http://www.cnb.cz/>
<http://www.nku.cz/>
<https://www.hrad.cz/>